

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a patra)

21 noiembrie 2018 *

„Marcă a Uniunii Europene – Procedură de declarare a nulității – Marca Uniunii Europene verbală Exxtra Deep – Motiv absolut de refuz – Caracter descriptiv – Articolul 7 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul (CE) nr. 207/2009 [devenit articolul 7 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul (UE) 2017/1001]”

În cauza T-82/17,

PepsiCo, Inc., cu sediul în New York, New York (Statele Unite), reprezentată de V. von Bomhard și de J. Fuhrmann, avocați,

reclamantă,

împotriva

Oficiului Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO), reprezentat de M. Rajh și de D. Walicka, în calitate de agenți,

pârât,

cealaltă parte din procedura care s-a aflat pe rolul camerei de recurs a EUIPO, intervenientă la Tribunal, fiind

Intersnack Group GmbH & Co. KG, cu sediul în Düsseldorf (Germania), reprezentată de T. Lampel și de M. Pfaff, avocați,

având ca obiect o acțiune formulată împotriva Deciziei Camerei a patra de recurs a EUIPO din 24 noiembrie 2016 (cauza R 482/2016-4) privind o procedură de declarare a nulității între PepsiCo și Intersnack Group,

TRIBUNALUL (Camera a patra),

compus din domnii H. Kanninen (raportor), președinte, și J. Schwarcz și C. Iliopoulos, judecători,

grefier: domnul I. Drăgan, administrator,

având în vedere cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 7 februarie 2017,

având în vedere memoriul în răspuns al EUIPO depus la grefa Tribunalului la 2 mai 2017,

având în vedere memoriul în răspuns depus de intervenientă la grefa Tribunalului la 27 aprilie 2017,

* Limba de procedură: engleza.

în urma ședinței din 17 noiembrie 2017,

pronunță prezenta

Hotărâre

Istoricul cauzei

- 1 La 23 septembrie 2013, intervenienta, Intersnack Group GmbH & Co. KG, a depus o cerere de înregistrare a unei mărci a Uniunii Europene la Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO), în temeiul Regulamentului (CE) nr. 207/2009 al Consiliului din 26 februarie 2009 privind marca Uniunii Europene (JO 2009, L 78, p. 1), astfel cum a fost modificat [înlocuit prin Regulamentul (UE) 2017/1001 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iunie 2017 privind marca Uniunii Europene (JO 2017, L 154, p. 1)].
- 2 Marca a cărei înregistrare a fost solicitată este semnul verbal Exxtra Deep.
- 3 Produsele pentru care a fost solicitată înregistrarea fac parte din clasele 29, 30 și 31 în sensul Aranjamentului de la Nisa privind clasificarea internațională a produselor și serviciilor în vederea înregistrării mărcilor din 15 iunie 1957, cu revizuirile și modificările ulterioare, și corespund, pentru fiecare dintre aceste clase, următoarei descrieri:
 - clasa 29: „Gustări din cartofi fabricate prin procedee de extrudare și peletizare și prin alte procedee de producție, fabricate sau preparate în orice alt mod; nuci, nuci de acaju, fistic, migdale, arahide, nuci de cocos (uscate) prăjite, uscate, sărate, aromate, glazurate și preparate; fructe și legume conservate, uscate și preparate; extracte din alge de mare pentru alimente; produse cu ghimbir, precum fructele uscate”;
 - clasa 30: „Gustări pe bază de tapioca, manioc, orez, porumb, grâu sau alte cereale, precum și produsele pe bază de ghimbir, precum dulciurile sau jeleurile de fructe obținute prin extrudare și peletizare și prin alte procedee de producție; biscuiți sărați; batoane de müsli, în principal, pe bază de nuci, fructe uscate, germeni de cereale preparate; ciocolată, produse din ciocolată; sosuri”;
 - clasa 31: „Nuci, nuci de acaju, fistic, migdale, arahide și semințe neprocesate; alge pentru consum uman”.
- 4 Semnul verbal Exxtra Deep a fost înregistrat ca marcă a Uniunii Europene la 3 februarie 2014 sub numărul 012161981, pentru produsele vizate la punctul 3 de mai sus (denumit în continuare „marca contestată”).
- 5 La 24 noiembrie 2014, reclamanta, PepsiCo, Inc., a introdus o cerere de declarare a nulității mărcii contestate, în temeiul articolului 52 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul nr. 207/2009 [devenit articolul 59 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul 2017/1001], pentru motivul că această marcă fusese înregistrată cu încălcarea articolului 7 alineatul (1) literele (b) și (c) din acest regulament [devenit articolul 7 alineatul (1) literele (b) și (c) din Regulamentul 2017/1001].
- 6 Prin decizia din 11 februarie 2016, divizia de anulare a admis cererea de declarare a nulității pentru „gustările din cartofi fabricate prin procedee de extrudare și peletizare și prin alte procedee de producție; nuci, nuci de acaju, fistic, migdale, arahide, nuci de cocos (uscate) prăjite, uscate, sărate, aromate, glazurate și preparate” care fac parte din clasa 29 și pentru produsele „tapioca, manioc, orez, porumb, grâu sau alte cereale sau alte cereale fabricate prin procedee de extrudare și peletizare și prin alte procedee de producție; biscuiți sărați” care fac parte din clasa 30.

- 7 Divizia de anulare a indicat printre altele că cuvântul „deep”, care înseamnă „profund”, a fost utilizat pentru a caracteriza undulațiile profunde ale chipsurilor, ceea ce reprezintă o formă pe care numeroși producători de chipsuri o aplică produselor lor. În consecință, aceasta a considerat că expresia „exxtra deep” ar fi înțeleasă de publicul relevant ca o descriere a formei ondulate a chipsurilor. Cu toate acestea, divizia de anulare a apreciat că această considerație nu era adevărată decât pentru chipsurile și produsele similare chipsurilor care ar putea fi vândute sub o formă ondulată. În schimb, pentru celelalte produse, a considerat că marca contestată nu era descriptivă. Ea a remarcat că, în special, fructele și legumele uscate nu erau vândute feliate în formă ondulată, cum este cazul chipsurilor. Ea a concluzionat, așadar, că înregistrarea mărcii contestate trebuia menținută pentru produsele „fructe și legume conservate, uscate și preparate” cuprinse în clasa 29.
- 8 La 11 martie 2016, reclamanta a formulat o cale de atac la EUIPO împotriva deciziei diviziei de anulare. Aceasta a solicitat anularea deciziei atacate în măsura în care a fost declarată nulitatea mărcii contestate pentru „fructele și legumele conservate, uscate și preparate” cuprinse în clasa 29.
- 9 Prin Decizia din 24 noiembrie 2016 (denumită în continuare „decizia atacată”), Camera a patra de recurs a EUIPO a respins calea de atac introdusă de reclamantă. Camera de recurs a considerat că marca contestată nu era nici descriptivă, nici lipsită de caracter distinctiv pentru produsele „fructe și legume conservate, uscate și preparate” cuprinse în clasa 29. În această privință, a indicat mai întâi că, spre deosebire de chipsuri, legumele și fructele nu erau în general ondulate. În continuare, a amintit că un chips de cartofi sau o gustare putea fi realizată pe bază de legume fără să fie ea însăși o legumă. În consecință, publicul relevant ar putea, cel mult, să perceapă marca contestată ca fiind o aluzie la o anumită modalitate de feliere a legumelor sau a fructelor, însă nu ca fiind o descriere a caracteristicilor acestor produse. Astfel, nimic nu ar indica faptul că termenul „deep” era în mod intrinsec descriptiv pentru legume sau fructe. Ar fi necesară, așadar, o a doua operațiune mentală pentru ca publicul relevant să concluzioneze că termenul descria o modalitate de feliere specifică fructelor sau legumelor conservate, uscate și preparate.

Concluziile părților

- 10 Reclamanta solicită Tribunalului:
 - anularea deciziei atacate;
 - obligarea EUIPO și a intervenientei la plata cheltuielilor de judecată.
- 11 EUIPO solicită Tribunalului să oblige fiecare parte să suporte propriile cheltuieli de judecată.
- 12 Intervenienta solicită Tribunalului:
 - respingerea acțiunii;
 - obligarea reclamantei să suporte propriile cheltuieli de judecată.

În drept

Cu privire la admisibilitatea anexelor prezentate de reclamantă în fața Tribunalului

- 13 Părțile nu contestă că anexele A.7-A.17, atașate cererii introductive, au fost prezentate pentru prima dată în fața Tribunalului.

- 14 Admisibilitatea anexei A.7, care constă într-o decizie a diviziei de opoziție a EUIPO, nu este contestată de părți. În schimb, admisibilitatea diverselor extrase de pe pagina de internet wikipedia (anexele A.10, A.13 și A.16), de pe un blog de gătit (anexa A.15), de pe un forum de discuții online (anexa A.14), de pe un site consacrat alimentelor (anexa A.17) este contestată atât de intervenientă, cât și de EUIPO. Situația este aceeași, din punctul de vedere al intervenientei, și în ceea ce privește admisibilitatea a trei extrase din dicționarele online „dictionary.com” (anexele A.9 și A.12) și *Cambridge English Dictionary* (anexa A.11) prezentate de reclamantă. În sfârșit, această situație se regăsește în cazul anexei A.8, care cuprinde un extras de pe pagina de internet a EUIPO prezentat de reclamantă, care ilustrează practica EUIPO în materia aplicării articolului 28 alineatul (8) din Regulamentul nr. 207/2009 [devenit articolul 33 alineatul (8) din Regulamentul 2017/1001].
- 15 În primul rând, anexa A.7 trebuie declarată admisibilă, întrucât nu este vorba despre o probă propriu-zisă, deoarece aceasta privește practica decizională a EUIPO, la care o parte are dreptul să facă trimitere. Această concluzie este valabilă și pentru anexa A.8, care privește aplicarea de către EUIPO a articolului 28 alineatul (8) din Regulamentul nr. 207/2009, în speță prin intermediul publicării unei a doua liste neexhaustive de termeni considerați ca nefiind acoperiți în mod clar de sensul literal al titlurilor claselor în vederea declarațiilor prevăzute la articolul respectiv [a se vedea în acest sens Hotărârea din 2 iulie 2015, BH Stores/OAPI – Alex Toys (ALEX), T-657/13, EU:T:2015:449, punctul 26, și Hotărârea din 18 martie 2016, Karl-May-Verlag/OAPI – Constantin Film Produktion (WINNETOU), T-501/13, EU:T:2016:161, punctul 18].
- 16 În al doilea rând, celelalte anexe la cererea introductivă prezentate pentru prima dată în fața Tribunalului nu pot fi luate în considerare. Astfel, acțiunea în fața Tribunalului vizează controlul legalității deciziilor camerelor de recurs ale EUIPO în sensul articolului 65 din Regulamentul nr. 207/2009 (devenit articolul 72 din Regulamentul 2017/1001), așa încât funcția Tribunalului nu este aceea de a reexamina circumstanțele de fapt în lumina documentelor prezentate pentru prima dată în fața sa. Se impune, prin urmare, înlăturarea documentelor menționate mai sus, fără a fi necesară examinarea forței lor probante (a se vedea în acest sens Hotărârea din 2 iulie 2015, ALEX, T-657/13, EU:T:2015:449, punctul 25).
- 17 Această concluzie nu poate fi infirmată de împrejurarea, invocată de reclamantă, potrivit căreia probele prezentate pentru prima dată în fața Tribunalului nu ar servi decât la completarea elementelor prezentate deja în fața EUIPO și ar urmări să ilustreze fapte notorii.
- 18 Mai întâi, faptul că anexele în cauză vin, eventual, în „completarea” elementelor prezentate anterior nu are incidență asupra împrejurării că camera de recurs nu dispunea de informațiile cuprinse în documentele menționate [Hotărârea din 26 iulie 2017, Staatliche Porzellan-Manufaktur Meissen/EUIPO, C-471/16 P, nepublicată, EU:C:2017:602, punctele 26 și 27; a se vedea de asemenea în acest sens Hotărârea din 23 martie 2017, Vignerons de la Méditerranée/EUIPO – Bodegas Grupo Yllera (LE VAL FRANCE), T-216/16, nepublicată, EU:T:2017:201, punctul 42, și Hotărârea din 14 decembrie 2017, GeoClimaDesign/EUIPO – GEO (GEO), T-280/16, nepublicată, EU:T:2017:913, punctele 19 și 20].
- 19 În continuare, în ceea ce privește argumentul întemeiat pe caracterul notoriu al faptelor invocate de reclamantă în fața Tribunalului, reiese din jurisprudență că, pe de o parte, organele EUIPO își pot întemeia deciziile pe fapte notorii care nu au fost invocate de solicitant, fără a trebui să stabilească exactitatea acestora, și, pe de altă parte, solicitantul căruia EUIPO îi opune astfel de fapte notorii este în măsură să conteste exactitatea acestora în fața Tribunalului (Hotărârea din 22 iunie 2006, Storck/OAPI, C-25/05 P, EU:C:2006:422, punctele 50-52), EUIPO fiind îndreptățit, așadar, într-o asemenea situație, având în vedere principiul egalității armelor, să prezinte Tribunalului documente cu scopul de a susține exactitatea unui fapt notoriu, care nu a fost stabilită în decizia atacată (Hotărârea din 10 noiembrie 2011, LG Electronics/OAPI, C-88/11 P, nepublicată, EU:C:2011:727, punctul 29). În schimb, nu i se poate recunoaște solicitantului dreptul de a prezenta pentru prima dată în fața Tribunalului documente pentru simplul motiv că acestea ar urmări să ilustreze fapte notorii, care,

potrivit solicitantului, nu au fost invocate în decizia atacată [a se vedea în acest sens Ordonanța din 17 iulie 2014, MOL/OAPI, C-468/13 P, nepublicată, EU:C:2014:2116, punctul 42, și Hotărârea din 5 februarie 2016, Kicktipp/OAPI – Italiana Calzature (kicktipp), T-135/14, EU:T:2016:69, punctele 113 și 114]. Astfel, a admite un asemenea drept ar avea drept consecință limitarea întinderii obligației solicitantului de a furniza, încă din stadiul procedurii în fața EUIPO, toate probele în susținerea motivelor și argumentelor sale. În speță, potrivit reclamantei înseși, faptul pretins notoriu că un chips de cartofi este o legumă uscată, preparată și conservată fusese deja invocat de ea în fața camerei de recurs, documentele prezentate pentru prima dată la Tribunal venind, în cea mai mare parte și potrivit termenilor reclamantei, în „completarea” probelor deja prezentate.

20 În consecință, anexele A.9-A.17 trebuie înlăturate.

Cu privire la fond

21 Cu titlu introductiv, este necesar să se precizeze că, în fața Tribunalului, astfel cum a fost cazul deja în fața camerei de recurs, litigiul se limitează la produsele pentru care nu a fost declarată nulitatea mărcii contestate de către organele EUIPO, și anume „fructele și legumele conservate, uscate și preparate” cuprinse în clasa 29.

22 În susținerea acțiunii, reclamanta invocă două motive. Primul motiv este întemeiat pe încălcarea articolului 7 alineatul (1) literele (b) și (c) din Regulamentul nr. 207/2009. Al doilea motiv este întemeiat pe încălcarea articolului 28 alineatele (2), (4) și (5) din Regulamentul nr. 207/2009 [devenit articolul 33 alineatele (2), (4) și (5) din Regulamentul 2017/1001].

23 În susținerea primului motiv, reclamanta arată mai întâi că este „incoerent și complet eronat” să se concluzioneze că expresia „exxtra deep” descrie chipsurile de cartofi și alte chipsuri de legume, însă nu „fructele și legumele conservate, uscate și preparate”. Aceste din urmă produse ar corespunde indicației generale oferite de titlul clasei 29 din Clasificarea Nisa, despre care s-a considerat întotdeauna că include chipsurile de cartofi și alte chipsuri de legume.

24 Aceasta adaugă faptul că, în anul 1999, divizia de opoziție a EUIPO a apreciat, în cadrul unei proceduri de opoziție între reclamantă și intervenientă, că expresia „chipsuri de cartofi” era inclusă în „legume uscate” și că aceste produse erau, așadar, identice. Această decizie ar fi fost confirmată de camera de recurs a EUIPO și de Tribunal în Hotărârea din 21 aprilie 2005, PepsiCo/OAPI– Intersnack Knabber-Gebäck (RUFFLES) (T-269/02, EU:T:2005:138). Prin intermediul unei probe prezentate înainte de încheierea fazei orale a procedurii, aceasta invocă de asemenea Decizia Camerei a patra de recurs a EUIPO din 22 martie 2017 (cauza R 1659/2016-4), care, în cadrul unei căi de atac formulate de intervenientă împotriva unui refuz de înregistrare, a apreciat că „fructele și legumele conservate, uscate și preparate” puteau lua forma de chipsuri.

25 În plus, reclamanta indică faptul că, pe de o parte, chipsurile sunt menționate separat în lista alfabetică a clasei 29 din Clasificarea Nisa și că, pe de altă parte, acestea nu sunt incluse în niciuna dintre listele publicate de EUIPO care se referă la termenii listei alfabetice menționate care nu sunt acoperiți de indicațiile generale oferite de titlurile claselor din Clasificarea Nisa. Reclamanta menționează, în această privință, Comunicarea nr. 1/2016 a directorului executiv al EUIPO din 8 februarie 2016, documentul intitulat „Declarații în conformitate cu articolul 28 alineatul (8) din Regulamentul nr. 207/2009”, care apare pe pagina de internet a EUIPO, precum și listele, anexate acestuia, de termeni considerați ca nefiind în mod clar acoperiți de sensul literal al titlurilor claselor respective.

26 Potrivit reclamantei, faptul că chipsurile nu au fost incluse în niciuna dintre listele menționate anterior ar însemna că EUIPO le-a considerat ca fiind „în mod clar acoperite” de indicațiile generale oferite de titlul clasei 29 din Clasificarea Nisa.

- 27 De asemenea, pentru a demonstra că chipsurile de cartofi sunt acoperite de „fructele și legumele conservate, uscate și preparate” cuprinse în clasa 29, reclamanta pretinde, în primul rând, că cartofii sunt legume, în al doilea rând, că chipsurile cu ondulații profunde sau biscuiții sărați pot fi realizați pe bază de alte legume decât cartofii sau pe bază de fructe și, în al treilea rând, că chipsurile pot fi prăjite, uscate sau preparate, fie că este vorba despre chipsuri pe bază de cartofi sau pe bază de alte legume sau de fructe.
- 28 Potrivit reclamantei, nu ar exista nicio îndoială că chipsurile de cartofi sunt legume uscate și preparate. În consecință, concluzia camerei de recurs potrivit căreia marca contestată este descriptivă pentru chipsurile de cartofi ar fi trebuit să se aplice și legumelor uscate și preparate. Reclamanta adaugă faptul că uscarea și gătitul sunt metode de conservare și că termenul „conservat” nu trebuie înțeles ca raportându-se strict la termenul „conserve” în sensul de aliment din conservă sau de dulceață.
- 29 În consecință, distincția pe care o face camera de recurs între, pe de o parte, „un chips sau o gustare realizată pe bază de legume” și, pe de altă parte, „legumele și fructele” ar fi dificil de înțeles. Reclamanta indică, în această privință, că „fructele și legumele conservate, uscate și preparate” cuprinse în clasa 29 sunt produse transformate și nu sunt, așadar, legume sau fructe proaspete, care ar face parte din clasa 31. Potrivit reclamantei, deși chipsurile de cartofi sunt identice cu „legumele conservate, uscate și preparate” și, deși faptul că au ondulații profunde sau chiar foarte profunde reprezintă o caracteristică pertinentă a chipsurilor, astfel cum ar fi recunoscut camera de recurs, nu s-ar putea afirma că faptul de a avea ondulații „profunde” nu este o caracteristică a „fructelor și legumelor conservate, uscate și preparate”. Eroarea camerei de recurs ar fi fost aceea de a reduce aceste produse la materia lor primă în loc de a lua în considerare produsul finit.
- 30 În sfârșit, potrivit reclamantei, simplul fapt că marca contestată cuprinde și gustări specifice nu înseamnă că aceste produse nu sunt acoperite de indicațiile generale oferite de titlul clasei 29 din Clasificarea Nisa. Ar fi o practică curentă să se includă în lista produselor pentru care a fost solicitată înregistrarea unei mărci atât indicațiile generale, cât și produsele specifice acoperite de aceste indicații generale. Într-un asemenea caz, dacă marca este descriptivă în mod clar pentru produse specifice, nu ar putea fi înregistrată nici pentru indicația generală care înglobează aceste produse.
- 31 EUIPO amintește, mai întâi, practica sa constantă potrivit căreia o obiecție întemeiată pe caracterul descriptiv se aplică nu numai produselor și serviciilor pentru care termenii care compun marca solicitată sunt descriptivi în mod direct, ci și categoriei mai largi care cuprinde cel puțin în mod potențial o subcategorie care poate fi identificată sau produse și servicii specifice pentru care marca solicitată este descriptivă în mod direct. În lipsa unei limitări adecvate din partea solicitantului mărcii, o obiecție întemeiată pe caracterul descriptiv ar privi în mod necesar categoria mai largă, ca atare. Această practică ar fi fost confirmată în mod constant de instanța Uniunii Europene.
- 32 EUIPO arată în continuare că problema principală, în speță, ar fi dacă categoria generală a produselor „fructe și legume conservate, uscate și preparate” care fac parte din clasa 29 înglobează produsele specifice „gustări din cartofi fabricate prin procedee de extrudare și peletizare și prin alte procedee de producție; nuci, nuci de acaju, fistic, migdale, arahide, nuci de cocos (uscate) prăjite, uscate, sărate, aromate, glazurate și preparate” cuprinse în aceeași clasă, pentru care a fost declarată nulitatea mărcii contestate, pentru motivul că era descriptivă și, în consecință, nedistinctivă.
- 33 Potrivit EUIPO:
- fie Tribunalul consideră că „legumele conservate, uscate și preparate” care fac parte din clasa 29 nu acoperă gustările din cartofi fabricate prin procedee de extrudare și peletizare și prin alte procedee de producție”, cuprinse în aceeași clasă și, în acest caz, decizia atacată ar trebui confirmată și motivul întemeiat pe încălcarea articolului 7 alineatul (1) literele (b) și (c) din Regulamentul nr. 207/2009 ar trebui respins;

- fie Tribunalul consideră că „legumele conservate, uscate și preparate” care fac parte din clasa 29 acoperă „gustări din cartofi fabricate prin procedee de extrudare și peletizare și prin alte procedee de producție” cuprinse în aceeași clasă și, în acest caz, decizia atacată ar trebui anulată și motivul întemeiat pe încălcarea articolului 7 alineatul (1) literele (b) și (c) din Regulamentul nr. 207/2009 ar trebui admis.
- 34 Intervenienta amintește mai întâi că marca contestată a fost înregistrată pentru „gustările pe bază de cartofi” și „fructele și legumele conservate, uscate și preparate”. Ea susține în continuare că există o diferență între produsele din prima categorie și cele din a doua categorie în ceea ce privește natura și fabricarea acestora. Pe de o parte, legumele și produsele pe bază de legume ar fi de natură diferită. Pe de altă parte, „gustările din cartofi” ar fi fabricate „prin procedee de extrudare și peletizare și prin alte procedee de producție”, în timp ce „fructele și legumele” ar fi „conservate, uscate și preparate”.
- 35 Chipsurile de cartofi ar face parte în mod clar din categoria produselor pe bază de cartofi fabricate prin procedee de extrudare și peletizare și prin alte procedee de producție. Astfel cum ar fi arătat în mod corect camera de recurs la punctul 17 din decizia atacată, chipsurile de cartofi nu ar fi legume, ci mai degrabă produse realizate din legume. Astfel, ar fi eronat să se afirme că chipsurile de cartofi fac parte din categoria „fructe și legume conservate, uscate și preparate”.
- 36 În consecință, intervenienta susține că camera de recurs a apreciat în mod corect că publicul relevant nu putea percepe imediat și fără nicio reflecție suplimentară marca contestată ca fiind descriptivă pentru produsele în cauză. Un cartof conservat, uscat sau gătit ar putea fi feliat, tocat sau preparat în diferite moduri, însă, ca legumă, acesta nu ar fi descris, în sine, ca „profund”. Ar fi necesar să se efectueze o a doua operațiune mentală, care nu ar fi în niciun caz imediată, pentru a se putea concluziona că termenul „deep” descrie o modalitate de feliere specifică produselor contestate. Expresia „exxtra deep” ar prezenta un caracter imprecis în ceea ce privește produsele în cauză și ar face, în plus, aluzie la o anumită modalitate de feliere a legumelor sau a fructelor.
- 37 Prin intermediul unei probe prezentate în timpul ședinței, intervenienta menționează decizia din 30 august 2004 a diviziei de opoziție a EUIPO (cauza 2940/2004), în care aceasta a apreciat, în cadrul examinării similitudinii, în sensul articolului 8 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 40/94 al Consiliului din 20 decembrie 1993 privind marca comunitară (JO 1994, L 11, p. 1, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 146) [devenit articolul 8 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 207/2009, devenit la rândul său articolul 8 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul 2017/1001], a fructelor și legumelor uscate, pe de o parte, și a chipsurilor de cartofi, pe de altă parte, că aceste două produse diferă prin natura și finalitatea lor.
- 38 În temeiul articolului 7 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 207/2009, se respinge înregistrarea „mărcilor care sunt compuse exclusiv din semne sau indicații ce pot să servească, în comerț, pentru a desemna specia, calitatea, cantitatea, destinația, valoarea, proveniența geografică sau data fabricației produsului sau a prestării serviciului sau alte caracteristici ale acestora”.
- 39 Potrivit unei jurisprudențe constante, articolul 7 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 207/2009 urmărește un obiectiv de interes general, care impune ca semnele sau indicațiile descriptive în ceea ce privește caracteristicile produselor sau ale serviciilor pentru care se solicită înregistrarea să poată fi utilizate în mod liber de oricine [a se vedea Hotărârea din 12 iunie 2007, MacLean-Fogg/OAPI (LOKTHREAD), T-339/05, nepublicată, EU:T:2007:172, punctul 27 și jurisprudența citată].
- 40 În plus, semnele sau indicațiile care pot servi, în comerț, pentru a desemna caracteristicile unui produs sau ale unui serviciu pentru care se solicită înregistrarea sunt considerate, în temeiul articolului 7 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 207/2009, inapte să îndeplinească funcția esențială a mărcii, și anume aceea de a identifica originea comercială a produsului sau a serviciului, pentru a permite consumatorului care achiziționează produsul sau serviciul desemnat de marcă să facă aceeași

alegere cu ocazia unei achiziții ulterioare dacă experiența se dovedește pozitivă sau să facă o altă alegere dacă aceasta se dovedește negativă (a se vedea Hotărârea din 12 iunie 2007, LOKTHREAD, T-339/05, nepublicată, EU:T:2007:172, punctul 28 și jurisprudența citată).

- 41 Rezultă că, pentru ca un semn să intre sub incidența interdicției enunțate de această dispoziție, el trebuie să prezinte un raport suficient de direct și de concret cu produsele sau cu serviciile în cauză, de natură să permită publicului vizat să perceapă imediat și fără nicio reflecție suplimentară o descriere a produselor și serviciilor în cauză sau a uneia dintre caracteristicile acestora [Hotărârea din 12 iunie 2007, LOKTHREAD, T-339/05, nepublicată, EU:T:2007:172, punctul 29, Hotărârea din 7 iulie 2011, Cree/OAPI (TRUEWHITE), T-208/10, nepublicată, EU:T:2011:340, punctul 14, și Hotărârea din 14 ianuarie 2016, Zitro IP/OAPI (TRIPLE BONUS), T-318/15, nepublicată, EU:T:2016:1, punctul 20].
- 42 Având în vedere dispozițiile și jurisprudența menționate la punctele 39-41 de mai sus, aprecierea caracterului descriptiv al unui semn se poate efectua numai în raport cu produsele sau serviciile vizate, pe de o parte, și în raport cu percepția unui anumit public relevant asupra acestuia, pe de altă parte [a se vedea Hotărârea din 15 ianuarie 2015, MEM/OAPI (MONACO), T-197/13, EU:T:2015:16, punctul 50 și jurisprudența citată].
- 43 În această privință, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, recunoașterea caracterului descriptiv al unei mărci se aplică nu doar produselor pentru care este descriptivă în mod direct, ci și categoriei mai largi căreia îi aparțin aceste produse în lipsa unei limitări adecvate operate de solicitantul mărcii [a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 septembrie 2009, Wella/OAPI (TAME IT), T-471/07, EU:T:2009:328, punctul 18, Hotărârea din 16 decembrie 2010, Fidelio/OAPI (Hallux), T-286/08, EU:T:2010:528, punctul 37, și Hotărârea din 15 iulie 2015, Australian Gold/OAPI – Effect Management & Holding (HOT), T-611/13, EU:T:2015:492, punctul 44].
- 44 În sfârșit, trebuie amintit că există o anumită suprapunere între domeniul de aplicare al articolului 7 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 207/2009 și cel al articolului 7 alineatul (1) litera (b) din regulamentul menționat, întrucât semnele descriptive pentru anumite produse și servicii vizate la articolul 7 alineatul (1) litera (c) din acest regulament sunt de asemenea, în mod necesar, lipsite de caracter distinctiv în sensul articolului 7 alineatul (1) litera (b) din același regulament, în privința aceluiași produse și servicii [a se vedea Hotărârea din 3 iulie 2013, Airbus/OAPI (NEO), T-236/12, EU:T:2013:343, punctele 42 și 44 și jurisprudența citată].
- 45 Cu titlu introductiv, este necesar să se constate că reclamanta nu contestă aprecierea camerei de recurs, la punctul 14 din decizia atacată, privind publicul relevant care este, având în vedere produsele în cauză și elementele verbale de limbă engleză care compun marca contestată, marele public anglofon al Uniunii care va da dovadă de un nivel de atenție scăzut. Ea nu contestă sensul expresiei „exxtra deep”, astfel cum acesta reiese din cuprinsul punctului 14 din decizia atacată, și anume „deosebit de profund”.
- 46 Reclamanta reproșează camerei de recurs că a recunoscut caracterul descriptiv al mărcii contestate pentru „gustări din cartofi fabricate prin procedee de extrudare și peletizare și prin alte procedee de producție” cuprinse în clasa 29, excluzându-l pentru produsele „fructe și legume conservate, uscate și preparate” cuprinse în aceeași clasă, deși primele produse ar fi acoperite de categoria generală constituită din ultimele produse. Astfel, reclamanta reproșează camerei de recurs că nu a dedus concluziile pe care le impunea recunoașterea caracterului descriptiv al mărcii contestate pentru anumite produse specifice în cazul aprecierii caracterului descriptiv pentru alte produse care fac parte dintr-o categorie mai generală de produse.
- 47 Astfel cum arată în mod explicit EUIPO, problema centrală la care trebuie să se răspundă în prezenta cauză este, prin urmare, aceea dacă „gustările din cartofi fabricate prin procedee de extrudare și peletizare și prin alte procedee de producție” sunt acoperite de categoria „fructelor și legumelor conservate, uscate și preparate”.

- 48 În descrierea produselor cuprinse în clasa 29 pentru care a fost înregistrată marca contestată (a se vedea punctul 3 de mai sus), nimic nu permite *a priori* să se considere că „gustările din cartofi fabricate prin procedee de extrudare și peletizare și prin alte procedee de producție” sunt cuprinse în categoria „fructelor și legumelor conservate, uscate și preparate”. Pe de o parte, aceste două categorii de produse sunt separate prin punct și virgulă. Or, un punct și virgulă stabilește o distincție între două categorii diferite de produse care fac parte din aceeași clasă, spre deosebire de virgule, care servesc la separarea articolelor în cadrul aceleiași clase de produse (Hotărârea din 15 mai 2014, Louis Vuitton Malletier/OAPI, C-97/12 P, nepublicată, EU:C:2014:324, punctul 96). Pe de altă parte, niciun cuvânt sau expresie, precum, de exemplu, „printre altele”, „inclusiv” sau „în special”, nu permite să se considere că una dintre categorii este inclusă în cealaltă [a se vedea, în ce privește termenul „printre altele”, Hotărârea din 15 iulie 2015, HOT, T-611/13, EU:T:2015:492, punctul 45; a se vedea de asemenea, în ce privește termenul „în special”, Hotărârea din 8 iunie 2005, Wilfer/OAPI (ROCKBASS), T-315/03, EU:T:2005:211, punctele 3 și 64, și Hotărârea din 12 noiembrie 2008, Scil proteins/OAPI – Indena (affilene), T-87/07, nepublicată, EU:T:2008:487, punctele 38 și 39; a se vedea în sfârșit, în ce privește termenul „inclusiv”, Hotărârea din 15 mai 2014, Louis Vuitton Malletier/OAPI, C-97/12 P, nepublicată, EU:C:2014:324, punctul 97].
- 49 În continuare, astfel cum susține reclamanta, trebuie să se constate că categoria „fructe și legume conservate, uscate și preparate” corespunde uneia dintre indicațiile generale oferite de titlul clasei 29 din Clasificarea Nisa („Carne, pește, păsări și vânat; extracte din carne; fructe și legume conservate, congelate, uscate și fierte; jeleurii, dulcețuri, compoturi; ouă; lapte și produse lactate; uleiuri și grăsimi comestibile”).
- 50 Totuși, numai această considerație nu este de natură să permită să se concluzioneze că „gustările din cartofi fabricate prin procedee de extrudare și peletizare și prin alte procedee de producție” sunt acoperite de categoria „fructelor și legumelor conservate, uscate și preparate”.
- 51 În această privință, trebuie astfel să se arate că, la data introducerii cererii de înregistrare a mărcii contestate, nu mai era în vigoare Comunicarea nr. 4/03 a directorului executiv al EUIPO din 16 iunie 2003 privind utilizarea titlurilor claselor în listele de produse și servicii pentru cererile și înregistrările de mărci comunitare, în temeiul căreia, printre altele, „utilizarea unei anumite indicații generale care se găsește în titlul unei clase ar priv[i] toate produsele sau serviciile care se încadrează în această indicație generală și sunt clasificate în mod corect în aceeași clasă” (punctul IV al doilea paragraf din comunicarea menționată).
- 52 Comunicarea nr. 2/12 a directorului general al EUIPO din 20 iunie 2012 privind utilizarea titlurilor claselor în listele de produse și servicii pentru cererile și înregistrările de mărci comunitare, abrogând Comunicarea nr. 4/03, a adoptat o abordare literală, la punctul VIII, care constă în a atribui termenilor unei indicații generale sensul lor natural și obișnuit. Punctul II litera (i) al doilea paragraf din Comunicarea nr. 1/13 a directorului executiv al EUIPO din 26 noiembrie 2013 a confirmat că această abordare se aplica inclusiv atunci când cererea de înregistrare nu desemna decât anumite indicații generale din titlul unei clase. În sfârșit, legiuitorul a confirmat această abordare denumită „literală” prin modificarea introdusă la articolul 28 alineatul (5) din Regulamentul nr. 207/2009 prin Regulamentul (UE) 2015/2424 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2015 de modificare a Regulamentului nr. 207/2009 și a Regulamentului (CE) nr. 2868/95 al Comisiei privind modalitățile de aplicare a Regulamentului nr. 40/94 al Consiliului privind marca comunitară și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2869/95 al Comisiei privind taxele care trebuie plătite Oficiului pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (mărci, desene și modele industriale) (JO 2015, L 341, p. 21), care prevede că „utilizarea [...] indicațiilor generale oferite de titlurile claselor din Clasificarea Nisa [...] se interpretează ca incluzând toate produsele [...] acoperite în mod clar de sensul literal al indicației”.

- 53 Astfel, în ceea ce privește marca contestată, utilizarea unei indicații generale oferite de titlul clasei 29 nu poate fi interpretată în special în sensul că cuprinde toate produsele sau serviciile, enumerate în lista alfabetică a clasei 29, în ediția Clasificării Nisa în vigoare la momentul depunerii cererii, care sunt acoperite de această indicație generală. În schimb, în cadrul unei abordări precum cea expusă la punctul 52 de mai sus, este necesar să se aprecieze dacă „gustările din cartofi fabricate prin procedee de extrudare și peletizare și prin alte procedee de producție” sunt acoperite de categoria „fructelor și legumelor conservate, uscate și preparate” desemnată de marca contestată.
- 54 În primul rând, astfel cum este indicat în mod expres în descrierea produselor care fac parte din clasa 29 vizate de marca contestată, gustările (printre altele, chipsurile) sunt fabricate pe bază de cartofi, despre care nu se poate nega faptul că sunt legume, astfel cum confirmă printre altele definiția dată de *Oxford English Dictionary*, prezentată de reclamantă în fața EUIPO, potrivit căreia constituie o legumă „orice organism viu care nu este un animal; în mod specific o apartenență la regnul vegetal”. Acest fapt nu este contestat de intervenientă.
- 55 În al doilea rând, chipsurile pot fi produse și din alte legume decât cartofii sau din fructe, astfel cum subliniază reclamanta.
- 56 În al treilea rând, nimic nu exclude ca chipsurile din legume sau din fructe să fie considerate legume sau fructe uscate sau preparate. Astfel cum arată reclamanta, chipsurile pot fi prăjite, uscate sau preparate.
- 57 În al patrulea rând, astfel cum indică în mod corect reclamanta, fructele și legumele care fac parte din clasa 29 sunt „conservate, uscate și preparate”. Nu este vorba despre fructe proaspete, care fac parte din clasa 31. Or, chipsurile sau, în sens larg, „gustările din cartofi fabricate prin procedee de extrudare și peletizare și prin alte procedee de producție” sunt produse din legume și fructe conservate, uscate sau preparate.
- 58 Astfel, pentru motivele invocate de reclamantă, pe care EUIPO nu le contestă, trebuie să se considere că „gustările din cartofi fabricate prin procedee de extrudare și peletizare și prin alte procedee de producție” care fac parte din clasa 29 sunt acoperite de categoria „fructelor și legumelor conservate, uscate și preparate” cuprinse în aceeași clasă.
- 59 Pe de altă parte, deși legalitatea deciziilor camerei de recurs trebuie să fie apreciată numai în temeiul Regulamentului nr. 207/2009, iar nu al unei practici decizionale anterioare a EUIPO [a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 aprilie 2007, *Alcon/OAPI*, C-412/05 P, EU:C:2007:252, punctul 65, Hotărârea din 2 mai 2012, *Universal Display/OAPI (UniversalPHOLED)*, T-435/11, nepublicată, EU:T:2012:210, punctul 37, și Hotărârea din 22 martie 2017, *Intercontinental Exchange Holdings/EUIPO (BRENT INDEX)*, T-430/16, nepublicată, EU:T:2017:198, punctul 43], trebuie totuși să se amintească faptul că, având în vedere principiile egalității de tratament și bunei administrări, EUIPO este obligat să ia în considerare deciziile adoptate deja și să analizeze cu o deosebită atenție aspectul dacă este sau nu este necesar să decidă în același sens [a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 mai 2017, *Bammer/EUIPO – mydays (MÄNNERSPIELPLATZ)*, T-372/16, nepublicată, EU:T:2017:331, punctul 60].
- 60 În speță, decizia diviziei de opoziție din 23 noiembrie 1999 (a se vedea punctul 24 de mai sus), menționată de reclamantă, se înscrie într-un context factual foarte apropiat de cel din prezenta cauză. Pe de o parte, era vorba, precum în speță, de o procedură între reclamantă și intervenientă. Pe de altă parte, se punea problema, precum în speță, dacă chipsurile de cartofi intrau în categoria mai generală a legumelor uscate.

- 61 Or, divizia de opoziție a apreciat că „chipsurile de cartofi” erau acoperite de legumele uscate și că aceste produse erau, așadar, identice. Astfel cum indică reclamanta, fără să fie contrazisă de EUIPO, această decizie a diviziei de opoziție nu a fost infirmată nici de camera de recurs, nici de Tribunal în Hotărârea din 21 aprilie 2005, RUFFLES (T-269/02, EU:T:2005:138).
- 62 În ceea ce privește Decizia Camerei a patra de recurs a EUIPO din 22 martie 2017 (a se vedea punctul 24 de mai sus), adoptată după decizia atacată, trebuie să se menționeze, astfel cum a procedat EUIPO în ședință, că aceasta nu se pronunță asupra aspectului dacă „gustările din cartofi fabricate prin procedee de extrudare și peletizare și prin alte procedee de producție” sunt acoperite de categoria „fructelor și legumelor conservate, uscate și preparate”. În schimb, aceasta concluzionează că semnul #CHIPS este descriptiv printre altele pentru „fructele și legumele conservate, uscate și preparate”, întrucât acestea pot lua forma unui chips. În consecință, camera de recurs a reținut caracterul descriptiv al semnului #CHIPS din perspectiva percepției publicului relevant asupra unei aluzii la o anumită modalitate de feliere a legumelor sau a fructelor în cauză, sub formă de chipsuri, deși, în decizia atacată, aceeași cameră de recurs a exclus posibilitatea ca această modalitate de feliere să constituie o „caracteristică” a produselor în cauză, prevăzută la articolul 7 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 207/2009. Decizia Camerei a patra de recurs a EUIPO din 22 martie 2017 menționată de reclamantă arată, așadar, cel puțin o anumită incoerență în practica decizională recentă a EUIPO în materie de „fructe și legume conservate, uscate și preparate”.
- 63 În ceea ce privește decizia diviziei de opoziție din 30 august 2004 menționată de intervenientă pentru prima dată în timpul ședinței (a se vedea punctul 37 de mai sus), aceasta a fost anulată prin Decizia Camerei întâi de recurs a EUIPO din 1 iulie 2005 (cauza R 804/2004-1) tocmai pentru motivul că divizia de opoziție a făcut o apreciere eronată, înlăturând similitudinea dintre fructele și legumele uscate, pe de o parte, și chipsurile de cartof, pe de altă parte.
- 64 Având în vedere ceea ce precedă, este necesar, prin urmare, să se considere că camera de recurs a săvârșit o eroare prin faptul că nu a dedus concluziile pe care le impunea recunoașterea caracterului descriptiv al mărcii contestate pentru „gustările din cartofi fabricate prin procedee de extrudare și peletizare și prin alte procedee de producție” cuprinse în clasa 29, în cazul aprecierii caracterului său descriptiv pentru „fructele și legumele conservate, uscate și preparate” care fac parte din aceeași clasă.
- 65 În plus, astfel cum s-a amintit la punctul 44 de mai sus, semnele descriptive prevăzute la articolul 7 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 207/2009 sunt de asemenea lipsite de caracter distinctiv în sensul articolului 7 alineatul (1) litera (b) din același regulament.
- 66 În consecință, primul motiv trebuie admis în totalitate și, fără să fie necesară pronunțarea cu privire la al doilea motiv, trebuie să se anuleze decizia atacată, prin care s-a respins calea de atac formulată de reclamantă privind anularea deciziei diviziei de anulare, în măsura în care aceasta nu a anulat marca contestată pentru „fructele și legumele conservate, uscate și preparate” cuprinse în clasa 29.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 67 Potrivit articolului 134 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.
- 68 Întrucât EUIPO a căzut în pretenții, în măsura în care decizia atacată este anulată, iar reclamanta a solicitat obligarea acestuia la plata cheltuielilor de judecată, este necesar să fie obligat să suporte propriile cheltuieli de judecată, precum și cheltuielile de judecată efectuate de reclamantă.
- 69 Întrucât a căzut în pretenții, intervenienta va suporta propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a patra)

declară și hotărăște:

- 1) **Anulează Decizia Camerei a patra de recurs a Oficiului Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO) din 24 noiembrie 2016 (cauza R 482/2016-4).**
- 2) **EUIPO suportă propriile cheltuieli de judecată, precum și cheltuielile de judecată efectuate de PepsiCo, Inc.**
- 3) **Intersnack Group GmbH & Co. KG suportă propriile cheltuieli de judecată.**

Kanninen

Schwarcz

Iliopoulos

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 21 noiembrie 2018.

Semnături